

Klucht of aanklacht met nutty professor

Onherkenbaar, als verstrooide professor Pavel Protassov met kalend hoofd en geplakte haarlok, zwerft Jacob Derwig van de ene natuurkundeproef naar de andere chemische test. Niets handigers dan een rookbommetje om de werkelijkheid te ontvluchten. De realiteit van een gefrustreerd gezin met hysterische zuster Lisa en ongeennaakbare echtgenote Helena. Buiten de deur rukken de cholera en het morrende volk op, binnen negeert deze intellectuelenclan de nieuwe werkelijkheid.

De Russische schrijver Maxim Gorki had in 1905 een scherp oog voor de aankomende maatschappelijke veranderingen en hoe de bourgeoisie daar niet op wist in te springen. Zijn *Kinderen van de Zon* begint als een klucht, maar eindigt met een scherpe aanklacht. Althans, in de versie van Ivo van Hoves Toneelgroep Amsterdam. In een kneuterig Oostblok-interieur zien we mensen en hun tekortkomingen. Aanvankelijk steelt Jacob Derwig de show als onbeholpen weten-

schapper (als iemand hem de liefde verklaart, reageert hij met 'ik kan uw basisidee niet helemaal vatten'). Later blijkt Halina Reijn als hysterica Lisa minder wereldvreemd dan de anderen. De buitenwereld dringt via videobeelden en geschreeuw van het volk steeds hardnekkiger binnen bij de familie Protassov.

Gijs Scholten van Aschat debuteert in *Kinderen van de Zon* als ensemblelid van Toneelgroep Amsterdam in de rol van veearts Boris Tjepoernoi. Een buitenstaander in het gezin die niet zo filosofisch is aangelegd als de rest. Hij aanbidt Lisa, maar mag ook graag vissen, roken en biertjes drinken. Scholten van Aschat voegt zich naadloos in het ensemble en varieert mooi tussen cynicus en verliefde oude dwaas. Hij vertelde in een interview te moeten wennen aan Van Hoves doelgerichte aanpak, maar zich zo wel volledig te kunnen concentreren op zijn spel. Met resultaat, want juist de emotionele ontboezemingen van een cynicus werken ontroerend.

Het gehele ensemble speelt

overtuigend, uitmondend in een slotbetog van Lisa voor bezieling met de slotzin richting publiek: 'Ik heb zo met jullie te doen'. Hartverscheurend mooi. ●

▶ Maxim Gorki
Kinderen van de Zon, t/m 23/2

